

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

21 augustus 2002

GEDACHTEWISSELING

**over de beslissingen van de Vlaamse regering inzake de vernieuwing van de top
van de Vlaamse Radio- en Televisie-Omroep (VRT) met de heer Dirk Van Mechelen,
Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Marino Keulen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen,
Guy Sols ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, de heer
Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert
Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques
Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Felix
Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Jan Roegiers.

INHOUD

Blz.

I. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening	4
II. Bespreking	5

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport hield op 29 juli 2002 een gedachtewisseling over de beslissingen van de Vlaamse regering inzake de vernieuwing van de top van de Vlaamse Radio- en Televisie-Omroep (VRT) met de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

In een brief van 17 juli 2002 vroeg de heer Eric Van Rompuy de dringende bijeenroeping van de Commissie voor Cultuur, Media en Sport, omdat de aanstelling van de heer Tony Mary tot CEO (Chief Executive Officer) en van mevrouw Christina von Wackerbarth tot COO (Chief Operations Officer) zou ingaan tegen het Minidecreet van 22 december 1995.

Op donderdag 25 juli 2002 besliste het Uitgebreid Bureau om de bevoegde commissie op maandag 29 juli 2002 bijeen te roepen.

I. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

De heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, geeft een overzicht van de recente gebeurtenissen om een aantal misverstanden die ondermeer zaterdag 27 juli in de Vlaamse pers verschenen, recht te zetten.

Op dinsdag 28 mei 's ochtends verneemt de minister dat de heer Bert De Graeve, gedelegeerd bestuurder bij de VRT, zijn ontslag heeft meegedeeld aan de heer Guy Peeters, voorzitter van de raad van bestuur van de VRT, om te kunnen ingaan op een nieuwe professionele opportuniteit. Diezelfde dinsdagochtend 28 mei kwam het directiecomité samen om een aantal werkafspraken te maken die de continuïteit in het beleid bij de openbare omroep moeten garanderen. De heer Bert De Graeve heeft de voorbije zes jaar een cruciale rol gespeeld om de openbare omroep opnieuw slagkrachtig te maken. Het directiecomité vroeg nadrukkelijk dat er zo snel mogelijk een opvolger voor de heer De Graeve zou worden aangesteld. De minister heeft zich geëngageerd om de procedure hiervoor uiterlijk vrijdag 19 juli, wanneer de laatste ministerraad plaats vindt, af te ronden.

Op 31 mei startte de Vlaamse regering de opvolgingsprocedure op. Er werd beslist een beroep te

doen op Jobpunt Vlaanderen, dat veel ervaring heeft met dergelijke opdrachten, en hiervoor samenwerkt met de Accord Group Hanssens & Partners. De minister had een gesprek met de voorzitter van de raad van bestuur van de VRT, met de heer Hanssens en met Jobpunt Vlaanderen over de te volgen procedure. Op 7 juni heeft de Vlaamse regering het ontslag van de heer De Graeve formeel aanvaard. Het ontslag gaat in op donderdag 1 augustus 2002. Tot die datum blijft de heer De Graeve beschikbaar om de VRT te leiden. Het was de bedoeling om voor zijn vertrek een nieuw gedelegeerd bestuurder aan te stellen. Jobpunt Vlaanderen heeft samen met Hanssens & Partners een lijst van kandidaten opgesteld, waarvan uiteindelijk zes personen overbleven. Vervolgens heeft het kernkabinet samen met de functioneel bevoegde minister op 9 en 15 juli een gesprek gehad met deze kandidaten.

Op dinsdag 16 juli heeft de Vlaamse regering de volgende beslissing genomen : 1) de heer Tony Mary wordt aangeworven als gedelegeerd bestuurder van de VRT, met ingang van 1 augustus 2002 ; 2) mevrouw Christina von Wackerbarth wordt belast, als adjunct-gedelegeerd bestuurder, met de kwaliteitsbewaking van de programmatie ; 3) de Vlaamse minister bevoegd voor Media wordt belast met de uitvoering van deze beslissingen. In uitvoering van deze beslissing heeft de minister aan de ministerraad voorgesteld om de heer Tony Mary als gedelegeerd bestuurder aan de algemene vergadering voor te dragen. Dit besluit is vrijdag jongstleden bekrachtigd. Op 31 juli zal de heer Tony Mary op een bijzondere algemene vergadering als gedelegeerd bestuurder worden aangesteld.

Op 16 juli vonden er gesprekken plaats tussen de minister en de heer Mary, de minister en mevrouw von Wackerbarth en tussen de heer Mary en mevrouw von Wackerbarth. Deze gesprekken hebben geleid tot de constructie waarbij de heer Mary zou functioneren als CEO (Chief Executive Officer) en mevrouw von Wackerbarth als COO (Chief Operations Officer) , daartoe gemandateerd door de gedelegeerd bestuurder. Op voorstel van de VRT zal de term COO voortaan worden vertaald als directeur operationele zaken. Op 12 augustus komt de raad van bestuur van de VRT samen.

De minister besluit dat de Vlaamse regering al het nodige heeft gedaan opdat de VRT zo snel mogelijk over een nieuwe slagkrachtige leiding kan beschikken.

II. Bespreking

De heer Eric Van Rompuy stelt dat het Minidecreet van 22 december 1995 unaniem werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement, en tot stand kwam met een grote inbreng van de toenmalige oppositie. Uit het Mc Kinsey-rapport bleek dat er bij de toenmalige BRTN een groot probleem was om tot goede besluitvorming te komen. Daarom werden in het Minidecreet de beslissingsstructuren duidelijk omschreven : de taak van de Vlaamse regering, de functie van de gedelegeerd bestuurder en de raad van bestuur. Aan de gedelegeerd bestuurder werd zeer veel macht toegekend. Hierdoor verminderde de invloed van de raad van bestuur aanzienlijk, wat noodzakelijk was omdat de raad van bestuur verlamdend werkte door de politisering die er diep was ingeworteld. Zeer belangrijk is dat in het Minidecreet werd bepaald dat het de gedelegeerd bestuurder is die het directiecomité samenstelt en de bevoegdheden ervan vastlegt. Het directiecomité moet minstens uit twee, en hoogstens uit vijf leden bestaan. De gedelegeerd bestuurder moet dit voorstel voorleggen aan de raad van bestuur, die het goed- of afkeurt. De gedelegeerd bestuurder is bijgevolg geen verantwoording verschuldigd aan de Vlaamse regering over de samenstelling van het directiecomité. Dit was een grote verandering ten opzichte van het verleden. Vroeger werden de administrateur-generaal en de directeurs benoemd door de Vlaamse regering. Met het Minidecreet werden deze functies bewust afgeschaft en werd geopteerd voor een gedelegeerd-bestuurder die zijn directiecomité eigenmachtig samenstelt. Met het Maxidecreet van 29 april 1997 kwam er nog een kleine wijziging. De VRT werd een NV van publiek recht, waardoor de overheid 100 percent van de aandelen in handen kreeg. De Vlaamse regering dient nu een gedelegeerd bestuurder voor te stellen aan de algemene vergadering, die uiteindelijk de gedelegeerd bestuurder benoemt. Krachtens het Minidecreet heeft de Vlaamse regering geen enkele bevoegdheid om tussen te komen in de samenstelling van het directiecomité. Het Mc Kinsey-rapport heeft immers bewezen dat hieruit een aantal problemen voortvloeiden.

De heer Eric Van Rompuy betreurt dat de openbare omroep in een machtsstrijd tussen partijen is terechtgekomen, waardoor een halfslachtige leiding werd aangesteld. De Vlaamse regering raakte het immers niet eens over de aanstelling van de gedelegeerd bestuurder. Een deel van de regering wensde een externe manager aan te werven, terwijl een andere fractie van de regering opteerde voor een interne kandidaat met name mevrouw von Wackerbarth. Hij wenst zich niet uit te spreken over de de

bekwaamheid van de personen maar over de gevolgde procedure. Dezelfde spreker stelt ook vast de heer Guy Peeters, voorzitter van de raad van bestuur, verklaarde dat hij er zich aan ergert dat sommige personen binnen de VLD opnieuw een politieke constructie willen, wat herinneringen oproept aan de oude gepolitiseerde openbare omroep. Sommigen vonden immers dat mevrouw von Wackerbarth te dicht aanleunde bij de heer De Graeve. Vanuit liberale hoek zocht men een externe figuur die een nieuwe periode zou moeten inluiden voor de relaties tussen de VRT en de Vlaamse Mediagroep (de VTM / de Persgroep). Uiteindelijk heeft het kernkabinet een compromis gevonden in de vorm van een duobaan.

De heer Eric Van Rompuy stelt dat de Vlaamse regering op de ministerraad van 16 juli heeft beslist om de heer Mary aan te werven als gedelegeerd bestuurder en om mevrouw von Wackerbarth, als adjunct-gedelegeerd bestuurder, te belasten met de kwaliteitsbewaking van de programmatie. De Vlaamse regering heeft duidelijk beslist om tussen te komen in de bevoegdheden van de leden van het directiecomité. Dat de regering tussenkomt in de bevoegdheden van de leden van het directiecomité werd ook duidelijk toen de minister op een persconferentie naar buiten trad met de constructie van een CEO (Chief Executive Officer) en een COO (Chief Operations Officer), waarbij de heer Mary als CEO wordt belast met het financieel beheer, de technische stroomlijning en de human resources, en mevrouw von Wackerbarth als COO met de programmatorische leiding en de kwaliteit. Deze tussenkomst in de bevoegdheden is volledig in strijd met het Minidecreet, dat bepaalt dat de Vlaamse regering enkel nog de gedelegeerd bestuurder mag voordragen, die vervolgens zelf zijn directiecomité samenstelt en dat ter goedkeuring aan de raad van bestuur voorlegt. De Vlaamse regering heeft een fout gemaakt en haar beslissing van 16 juli 2002 is onwettig. Hij confronteert de minister met notulen van de vergadering van 19 juli 2002 van de Vlaamse regering waar enkel sprake is van de aanduiding van de heer Mary tot gedelegeerd bestuurder en niets vermeld wordt over mevrouw von Wackerbarth.

De spreker stelt dat men tijdens de vorige legislatuur een kans heeft gegeven aan een gedepolitiseerde openbare omroep. De omroep heeft de voorbije jaren trouwens met succes binnen de in het Minidecreet vastgelegde structuren geopeerd. De spreker stelt dat hij in het verleden als minister bevoegd voor Media uit de media moest vernemen wie tot directeur-generaal televisie en directeur-generaal radio werd benoemd. De heer

De Graeve duidde deze personen zelf aan en legde dit ter goedkeuring aan de raad van bestuur voor. Nu komt de regering tussen in de samenstelling van het directiecomité. De spreker ziet bij de VRT opnieuw het primaat van de politiek opduiken, en vreest dat de politiek opnieuw de besluitvorming bij de openbare omroep zal gaan beïnvloeden. Volgens de spreker heeft de heer De Graeve zijn ontslag bij de VRT ingediend omdat hij vreesde dat de Vlaamse regering – niet de minister bevoegd voor Media want daarover was hij steeds zeer positief – zich steeds meer zal inlaten met de dagdagelijkse leiding van de openbare omroep.

De minister repliceert dat in de regeringsbeslissing van 16 juli 2002 sprake is van drie punten. De derde beslissing stipuleert dat de minister bevoegd voor het mediabeleid belast is met de uitvoering van de beslissingen. Hij verklaart dat hijzelf dan ook in opvolging van deze beslissing een gesprek had met de heer Mary ondermeer over zijn contract en de modaliteiten. Nadien heeft de Vlaamse regering de beslissing bekrachtigd dat de heer Mary wordt voorgedragen als gedelegeerd bestuurder aan de algemene vergadering van de VRT.

De minister citeert uit de overwegingen bij de beslissing van 16 juli 2002 : naast managementkwaliteiten is er thans nood aan kwaliteitsbewaking. De minister verduidelijkt dat toen de heer Bert De Graeve zes jaar geleden werd aangesteld tot gedelegeerd bestuurder, de VRT in eerste instantie behoefte had aan een sterk management dat zorg moest dragen voor de organisatorische aanpassingen die noodzakelijk waren om een slagkrachtige openbare omroep tot stand te brengen. Op dit ogenblik is het noodzakelijk dat deze managementkwaliteiten aan de top van de VRT aanwezig blijven, maar er moet eveneens zorg worden gedragen voor de kwaliteit van het product, dat de afgelopen zes jaar een hoog niveau bereikte. Het is aangewezen dat deze kwaliteitsbewaking gebeurt door iemand die als “adjunct-gedelegeerd bestuurder” optreedt, en tegelijk de opdracht inzake programmabeleid uitvoert.. In de hiërarchische verhoudingen behoudt de gedelegeerd bestuurder wel zijn volle verantwoordelijkheid.

De heer Eric Van Rompuy repliceert dat in de regeringsbeslissing van 19 juli 2002 geen sprake meer is van mevrouw von Wackerbarth. De Vlaamse regering was zich wellicht bewust dat de beslissing van 16 juli niet wettelijk was. De heer Eric Van Rompuy wil duidelijkheid over de notulen van de Vlaamse ministerraad. Waarom zijn er twee versies voorhanden, een waarin er sprake is van mevrouw von Wackerbarth en een waarvan er geen sprake is

van mevrouw von Wackerbarth ? Waarschijnlijk is de Vlaamse regering er zich nadien van bewust geworden dat zij op 16 juli mevrouw von Wackerbarth niet wettelijk kon belasten met de kwaliteitsbewaking van de programmatie, omdat zij geen bevoegdheid heeft met betrekking tot de samenstelling van het directiecomité.

Men heeft dan de constructie van CEO en COO opgedist. Minister Van Mechelen is samen met de heer Mary en mevrouw von Wackerbarth verschenen op de persconferentie. Deze manier van werken druist in tegen de decretaal bepaalde aanwijzing. Het is de gedelegeerd bestuurder die zijn directiecomité aanwijst. Hetzelfde lid hamert erop dat de regering decreten moet uitvoeren. Hij tilt hier zwaar aan omdat het gaat over het principe van de eenheid van leiding.

Hij concludeert dat deze regering geknoeid heeft bij de aanwijzing van de nieuwe VRT-top.

De heer Eric Van Rompuy betreurt dat er afbreuk wordt gedaan aan het principe van eenheid van leiding en aan de heldere beslissingsstructuren bij de VRT. Het Vlaams Parlement heeft deze organisatiestructuur tijdens de vorige legislatuur uitgewerkt, en deze structuur heeft goed gefunctioneerd. Ze is in het parlement nooit in vraag gesteld. De Vlaamse regering had de opdracht om ter vervanging van de heer De Graeve een gedelegeerd bestuurder te vinden die niet alleen het management, de human resources en de techniek maar ook de programmatie en de inhoud ervan kan beheersen. Nu wordt evenwel een gedelegeerd bestuurder aangeduid op basis van een beperkt aantal capaciteiten. Hij wordt gekozen omwille van zijn managementcapaciteiten en zijn technische capaciteiten, maar niet omwille van zijn mediakennis of ervaring met het leiden van een openbare omroep. Deze vaardigheden zijn hem blijkbaar niet toegemeten, aangezien er hiervoor onmiddellijk een tweede persoon wordt aangewezen.

De heer Eric Van Rompuy besluit dat zijn fractie alle rechtsmiddelen zal uitputten wanneer blijkt dat de benoemingsprocedure niet correct is verlopen. Indien blijkt dat het Minidecreet niet correct is toegepast, zijn ze als decreetgever betrokken partij en kunnen ze de beslissing bij de Raad van State aanvechten. Ook *mevrouw Mieke Van Hecke* benadrukt dat bestaande decreten moeten worden nageleefd.

De heer Eric Van Rompuy vindt het antwoord van de minister niet bevredigend. Voor zijn fractie is de kern van de vraag waarom er tegen het decreet in

een duobaan werd gecreëerd. De minister geeft hier vandaag geen antwoord op. Hij bevestigt enkel dat er een onwettige beslissing is genomen. Deze beslissing werd ook nooit herroepen. Er zijn geen notulen waarin staat dat afgezien wordt van de notulen van de vergadering van 16 juli.

De heer Eric Van Rompuy herhaalt dat de minister op de persconferentie meedeelde dat er voor deze functiewijziging waarbij mevrouw von Wackerbarth als adjunct-gedelegeerd bestuurder wordt belast met de kwaliteitsbewaking van de programmatie, indien nodig een decreetwijziging komt. De spreker vindt het onaanvaardbaar dat de regering beslissingen neemt die in strijd zijn met bestaande decreten, en het parlement vervolgens de decreten moet aanpassen aan de beslissingen van de regering. De regering moet de bestaande decreten uitvoeren. Bovendien gaat het hier over een heel belangrijke zaak, met name over de eenheid van leiding bij de openbare omroep. Daar mag geen afbreuk aan worden gedaan via een decreetwijziging. De spreker kan zich moeilijk inbeelden dat de parlementsleden uit de meerderheid die vorige legislatuur mee hebben gewerkt aan het Minidecreet, een dergelijke decreetwijziging willen goedkeuren, omdat het principe van eenheid van leiding nooit in vraag is gesteld. De spreker stelt dat zijn fractie een dergelijke decreetwijziging niet zal goedkeuren.

De heer Marino Keulen verklaart dat hij de urgentie van deze gedachtewisseling niet inzielt, in de wetenschap dat de heer Mary nog niet in dienst is. Hij stelt dat de CD&V-fractie de laatste maanden in media-aangelegenheden vaak hypothesen als waarheden formuleert, die vervolgens als waarheden de wereld worden ingestuurd om een negatief beeld van de regering te verspreiden. Zo wordt er onterecht beweerd dat de heer De Graeve zijn ontslag zou hebben ingediend omwille van een toenemende invloed van de politiek bij de VRT. Hij benadrukt dat de heer De Graeve vrijwillig ontslag heeft genomen.

De heer Marino Keulen stelt dat de Vlaamse regering op een vlotte en snelle manier heeft gezorgd voor de opvolging van de heer De Graeve. De Vlaamse regering heeft unaniem beslist om de heer Mary als gedelegeerd bestuurder aan te werven. Dat is een goede beslissing, te meer daar de heer Mary reeds bewezen heeft als topmanager over de nodige kwaliteiten te beschikken. Daarnaast worden aan mevrouw von Wackerbarth bepaalde taken en verantwoordelijkheden toegekend om de continuïteit van het beleid te waarborgen en om de kwaliteit te behouden.

De heer Marino Keulen stelt dat het een grote verdienste is van de heer De Graeve dat de openbare omroep opnieuw goed werkt en vandaag zelfs marktleider is. Vijf tot zes jaar geleden waren de problemen bij de VRT immers nog zeer groot. De Vlaamse regering is de enige aandeelhouder bij de VRT en vindt het zeer belangrijk dat de VRT haar huidige slagkracht kan behouden. Een belangrijk onderdeel van deze slagkracht is de kwaliteit van de programma's. Om deze reden heeft de regering de wens geuit om mevrouw von Wackerbarth specifiek met de kwaliteitsbewaking van de programmatie te belasten. Ze vindt het belangrijk dat iemand die zijn knowhow terzake reeds bewezen heeft en de VRT van binnenuit kent, belast wordt met de kwaliteit. Dit mag niet bestempeld worden als politieke invloed uitoefenen in de negatieve betekenis van het woord. Dit moet positief worden geduid. De regering wil hiermee mogelijk maken dat de openbare omroep haar slagkracht en haar positie op het terrein kan behouden.

Op een vraag van de heer Eric Van Rompuy wie mevrouw von Wackerbarth dan zal belasten met de kwaliteit van de programmatie, antwoordt de heer Marino Keulen dat het directiecomité dit zal doen. De heer Eric Van Rompuy antwoordt dat dit tegenstrijdig is met hetgeen de heer Keulen net verklaarde, met name dat de regering iemand specifiek met de kwaliteit wil belasten omdat ze dit zo belangrijk vindt. De heer Marino Keulen repliceert dat de hele discussie hier beperkt is tot semantiek en sfeerschepping. Aangezien de heer Van Rompuy daarnet verklaarde dat hij mevrouw von Wackerbarth een bekwaam persoon vindt, kan hij toch geen problemen hebben met haar aanstelling als adjunct-gedelegeerd bestuurder. Bovendien doet de CD&V-fractie in dit dossier aan mediastunten, zoals het afgelopen jaar meermaals het geval was in media-aangelegenheden, onder meer toen de CD&V-fractie tijdens de laatste plenaire zitting voor het zomerreces de stemming over het decreet op de private radio's onmogelijk maakte door het indienen van een reflectienota. Daarmee werd enkel een vertraging beoogd. Ook in het dossier over de radiolicenties raakt de CD&V-fractie niet verder dan het uiten van beschuldigen en het niveau van Frank Verstraeten. En ook vandaag doet de CD&V-fractie niet meer dan zichzelf wat in de kijker werken.

Mevrouw Marijke Dillen sluit zich aan bij het pleidooi van de heer Eric Van Rompuy. Ze vindt dat de Vlaamse regering met haar beslissingen een inbreuk pleegt op het Minidecreet.

Zij stelt dat ook haar fractie zich uitdrukkelijk verzet tegen de de facto opsplitsing van de functie van gedelegeerd bestuurder in een duobaan. De spreker wil het hier wel enkel hebben over het principe. Ze wil de kwaliteiten van de heer Mary, die in het verleden duidelijk bewezen heeft een zeer goed manager te zijn, niet in vraag stellen. Deze opsplitsing gaat duidelijk in tegen de filosofie van het Minidecreet, dat tijdens de vorige legislatuur unaniem werd goedgekeurd door meerderheid en oppositie. De heer Mary kan op deze wijze zijn bevoegdheden zoals ze in het Minidecreet zijn vastgelegd onmogelijk ten volle uitoefenen.

De spreker betreurt ook dat er Engelse termen als CEO en COO werden gehanteerd om de functies van de heer Mary en mevrouw von Wackerbarth te benoemen. Het verheugt haar wel dat er intussen een Nederlandstalige vertaling is gevonden.

Voor mevrouw Marijke Dillen is het ook duidelijk dat de meerderheidspartijen het niet eens raakten over de opvolging van de heer Bert De Graeve. Zowel de VLD als de SP-a wilden iemand aanduiden die dicht bij hen aanleunde. Om beide partijen tevreden te stellen, werd geopteerd voor een duobaan. In plaats van te depolitiseren – een van de pijlers van de nieuwe politieke cultuur die deze regering hoog in het vaandel draagt – gaat de Vlaamse regering nog sterker politiseren. Deze beslissing van de Vlaamse regering is een duidelijk voorbeeld van oude politieke cultuur.

Mevrouw Marijke Dillen vindt het onaanvaardbaar dat de minister een decreet naast zich neerlegt en tegelijk aankondigt dat het decreet in de toekomst zal worden aangepast om het in overeenstemming te brengen met de wil van de Vlaamse regering. De regering moet de bestaande decreten naleven.

Mevrouw Marijke Dillen stelt dat wie de Vlaamse regering ook aanstelt om de openbare omroep te leiden, er ten gronde weinig zal veranderen aan het gebrek aan onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit bij de VRT in het algemeen en ten aanzien van het Vlaams Blok in het bijzonder.

De heer Bruno Tobback stelt vast dat naast de problematiek van het al dan niet wettelijk zijn van de regeringsbeslissing ook de problematiek van de al dan niet (her)politisering van de openbare omroep aan de orde is in dit debat. Het tweede probleem is voor hem belangrijker dan het eerste.

Hij stelt dat in het Minidecreet inderdaad geen melding wordt gemaakt van een adjunct-gedelegeerd bestuurder, maar dat dit niet betekent dat er

per definitie geen adjunct-gedelegeerd bestuurder kan worden aangesteld. Dit moet worden onderzocht. De Vlaamse regering is hier momenteel mee bezig.

De heer Bruno Tobback betreurt dat een overheidsinstelling onmogelijk nog een leidend persoon kan vinden zonder dat men onmiddellijk in een verhaal van politisering terecht komt. De laatste jaren heeft men dit telkens opnieuw meegemaakt. Dergelijke situaties zijn niet gezond, maar misschien wel onvermijdelijk, vermits het de regering is die dergelijke topmanagers moet aanstellen.

De spreker benadrukt dat het de geest van het Minidecreet is dat de autonomie van het bestuur van de VRT en de afstand tussen het bestuur en de politiek en de regering behouden moet blijven. De gedelegeerd bestuurder moet loyaliteit aan de dag leggen ten aanzien van de openbare omroep, en niet tegenover de regering en de functioneel bevoegde minister. Dit was de grote verdienste van de heer De Graeve. Het is aan deze commissie om in het najaar te oordelen of de heer Mary en/of mevrouw von Wackerbarth in eerste instantie in het belang van hun instelling handelen. Zij moeten ook een aantal politieke doelstellingen halen, met name ervoor zorgen dat de openbare omroep een slagkrachtige omroep is die een plaats heeft in het medialandschap naast de commerciële omroep en die daarvoor de nodige middelen moet krijgen om deze functie op een onafhankelijke en dynamische wijze te kunnen vervullen. Het is de taak van het parlement om erop toe te zien dat dit ook gebeurt. De vraag of de opvolgingsprocedure wel helemaal correct is verlopen, is daarbij minder belangrijk. Het is belangrijker dat de geest van het decreet wordt nageleefd, dan dat de letters van het decreet worden nageleefd.

De heer Eric Van Rompuy betreurt dat de procedure voor de heer Tobback niet zo belangrijk is. Nochtans is het juist de wijze waarop de VRT geleid wordt en de bevoegdheden verdeeld worden, die de kansen van de openbare omroep bepaalt. De spreker vindt het opmerkelijk dat de heer Tobback de controle op de toepassing van decreten niet de essentiële opdracht van het parlement vindt.

De heer Bruno Tobback repliceert dat het parlement steeds het laatste woord heeft. Als blijkt dat de regering een decreetwijziging nodig heeft om haar beslissing te kunnen uitvoeren, en het parlement is het daar niet mee eens, dan heeft de regering een groot probleem. Dit zijn de politieke verhoudingen tussen het parlement en de regering.

Het politieke criterium is belangrijker dan de loutere procedure.

Mevrouw Mieke Van Hecke is het niet eens met de heer Marino Keulen dat de discussie over de vraag of de beslissing van de regering het decreet naleeft, enkel een semantische discussie is. De spreker vermoedt dat de problemen die zich vandaag stellen, mede veroorzaakt worden door de sterke verwevenheid tussen Vlaamse overheid en algemene vergadering. Vermits de Vlaamse overheid de enige aandeelhouder is, hebben Vlaamse overheid en algemene vergadering inhoudelijk bijna dezelfde verantwoordelijkheid. De regering is intrinsiek aanwezig in de algemene vergadering. Vandaar dat de regering voldoende afstand moet houden. Om deze reden werd in het verleden een grote bevoegdheid en autonomie aan de gedelegeerd bestuurder toegekend. Deze draagt zelf het directiecomité voor dat vervolgens moet worden goedgekeurd door de raad van bestuur, dit als tegenwicht voor de algemene vergadering waarin de Vlaamse regering de enige aandeelhouder is. De discussie over de vraag of de beslissing van de regering overeenkomstig het decreet is, is dus wel een vergaande discussie.

Op 16 juli heeft de Vlaamse regering het Minidecreet overtreden. Dit heeft ze nog steeds niet toegegeven. Nadien heeft de regering op 19 juli beslist de heer Mary als gedelegeerd bestuurder aan de algemene vergadering voor te dragen. Over mevrouw von Wackerbarth wordt in deze beslissing wel gezweven, maar de beslissing van 16 juli wordt niet herroepen. Vervolgens wordt de beslissing van 19 juli na technisch nazicht gewijzigd. Blijkbaar heeft de regering het Minidecreet nu pas gelezen, en beseft men intussen dat men de heer Mary niet kan benoemen, en enkel kan voordragen aan de algemene vergadering.

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering op 16 juli een beslissing heeft genomen en de minister van Media belast om deze uit te voeren. De minister van Media voerde vervolgens op 19 juli punt 1 van de beslissing van 16 juli uit. Er wordt beslist dat de Vlaamse regering de heer Mary zal voordragen aan de algemene vergadering. De minister stelt dat hij op 16 juli reeds aan de regering heeft voorgesteld dat er zal worden onderzocht of er voor deze functieaanpassing een decreetwijziging nodig is. Intussen is een juridische nota opgemaakt en staat het vast dat het perfect mogelijk is dat de gedelegeerd bestuurder de algemeen directeur televisie, mevrouw von Wackerbarth, tot bestuurder operationele zaken aanstelt. De gedelegeerd bestuurder onderhandelt met de adjunct-gedelegeerd be-

stuurder over haar arbeidsvoorwaarden. Met toepassing van artikel 13, § 3, tweede lid van de gecoördineerde mediadecreten en artikel 19 van de VRT-statuten omschrijft de gedelegeerd bestuurder in overleg in een reglement de bevoegdheden van de bestuurder operationele zaken, waarbij aan deze bestuurder de mogelijkheid wordt gegeven om zelf verdere subdelegaties te verlenen. Aangezien de bestuurder operationele zaken in concreto reeds lid is van het directiecomité, hoeft er geen benoeming meer te gebeuren door de raad van bestuur. Het directiecomité moet minstens uit twee leden bestaan, plus de gedelegeerd bestuurder. Op dit vlak wijzigt er evenmin iets. Het directiecomité zal in dit scenario bestaan uit mevrouw von Wackerbarth, de heer Frans Ieven en de gedelegeerd bestuurder.

Mevrouw Mieke Van Hecke repliceert dat er antwoorden worden gegeven op vragen die niet gesteld zijn. De minister stelt dat de gedelegeerd bestuurder bevoegdheden kan toekennen, maar dit wordt door niemand betwist. Dit staat immers nadrukkelijk in het decreet. Waar het om gaat is dat de Vlaamse regering niet kon beslissen om mevrouw von Wackerbarth te belasten met de kwaliteitsbewaking van de programmatie.

Men heeft het decreet met de voeten getreden. De Vlaamse regering heeft de heer Mary aangesteld en nadien vastgesteld dat de regering enkel kan voordragen. Het decreet bepaalt zelfs dat niet de regering kan voordragen, dat is de taak van de algemene vergadering.

Het Minidecreet is dus politiek inhoudelijk en juridisch-technisch niet correct toegepast

De heer Jo Vermeulen hoopt dat er op korte termijn een fundamenteel debat over de VRT kan worden gevoerd in deze commissie. Het debat mag immers niet beperkt blijven tot de procedure. De spreker wil nu alvast enkele hoofdlijnen vermelden die aan bod zouden moeten komen.

Ten eerste is het belangrijk dat de VRT niet zomaar een concurrent is tussen de andere televisie-maatschappijen in het Vlaamse medialandschap. De VRT is een openbare omroep met een eigen opdracht, die in het decreet en in de beheersovereenkomst wordt omschreven. De spreker heeft de indruk dat men de laatste tijd te sterk een concurrentiejargon hanteert.

Ten tweede beschikt de VRT over een ruime overheidsdotatie en beperkte privé-middelen. De VRT moet deze overheidsdotatie aanwenden om kwali-

teitsvolle programma's te brengen. Dit is een belangrijk element in de beheersovereenkomst. De VRT zal niet op alle ogenblikken, voor alle sectoren en voor alle groepen de beste cijfers moeten halen.

Ten derde is de VRT geen eiland. De VRT is een openbare instelling met een taak die ruimer is dan haar eigen goed functioneren. Er zijn hiervoor elementen voorzien in de nieuwe beheersovereenkomst in samenspraak met de verschillende sectoren in Vlaanderen. Het is belangrijk dat iemand die vooral als manager ervaring heeft opgedaan, zich hiervan bewust wordt.

Een vierde hoofdlijn betreft de hoofdpopdracht van de VRT. Uiteraard blijft dat om kwaliteitsvolle programma's te maken. In het najaar vindt een eerste evaluatie van de nieuwe leiding plaats. In de toekomst zal de VRT moeten worden beoordeeld op de kwaliteit van de programma's, het bereiken van doelstellingen, haar rol in de samenleving, en niet enkel op technologische aspecten. Door de vorige gedelegeerd bestuurder werd zeer veel aandacht aan technologische aspecten besteed. Wellicht zal ook de nieuwe gedelegeerd bestuurder veel aandacht hebben voor nieuwe technologieën. Men mag het functioneren van de VRT evenwel niet uitsluitend op basis van haar technologische vooruitstrevendheid beoordelen. De VRT heeft op dit vlak van in de jaren vijftig een zeer belangrijke rol gespeeld, maar de hoofdpopdracht van de VRT is om goede programma's te maken.

De heer Jo Vermeulen concludeert dat het essentieel is dat er zeer goede taakafspraken komen tussen de heer Mary en mevrouw von Wackerbarth. Dit is nodig om procedurekwesties te vermijden. Hij vindt dat er in dit dossier helemaal geen sprake is van politieke inmenging. Dit wordt te gemakkelijk beweerd.

De heer Carl Decaluwe is het er niet mee eens dat de opvolging van de heer De Graeve vlot verlopen is. Er zijn een aantal procedurefouten gemaakt. In de pers zijn ook heel wat negatieve berichten verschenen over politieke beïnvloeding, en kandidaten die door bepaalde fracties werden voorgesteld. Er waren ook lekken van kandidaten. Voor de selectie werd plots een headhuntersbureau ingeschakeld en de geselecteerde kandidaten werden door de Vlaamse regering aan de pers voorgesteld. Dit alles staat in schril contrast met de wijze waarop destijds de benoeming van de heer De Graeve verliep.

In verband met de politieke inmenging verwijst hetzelfde lid naar het reeds gevoerde debat over de

beheersovereenkomst. Hij vindt dat daaromtrent de essentie werd verwoord. Hij stelt wel vast dat de Vlaamse regering oorspronkelijk een andere persoon beoogde als gedelegeerd bestuurder. Na een lek haakte deze persoon echter af. Er werd toen gesteld dat er een addendum moest komen op de nieuwe beheersovereenkomst in verband met de reclame-inkomsten. Ook bij de totstandkoming van de laatste beheersovereenkomst was er duidelijke inmenging van de politiek, dit tot groot ongenoegen van de heer De Graeve.

De minister antwoordt dat er geen nieuw addendum bij de beheersovereenkomst komt.

De heer Carl Decaluwe stelt heel zwaar te tillen aan de woorden van de heer Tobback dat procedures niet zo belangrijk zijn. In een rechtstaat moeten decreten worden toegepast. In een brief schrijft minister Van Mechelen aan de voorzitter van het Vlaams Parlement dat in een gedachtewisseling tussen de minister bevoegd voor Media, de heer Mary en mevrouw von Wackerbarth is afgesproken om te komen tot een taakverdeling. De spreker merkt op dat dit niet de taak is van de minister. In het decreet staat zeer duidelijk dat de gedelegeerd bestuurder in overleg met het directiecomité voor de taakverdelingen instaat.

De minister repliceert dat de heer De Graeve op 28 mei onverwacht ontslag neemt om een nieuwe carrière-uitdaging aan te gaan. Dit is zijn persoonlijke beslissing. De heer De Graeve heeft trouwens duidelijk in de pers gesteld dat er nooit sprake is geweest van politieke inmenging door de minister bevoegd voor Media.

Hij herhaalt de beweegredenen voor de beslissing van de Vlaamse regering. De Vlaamse regering had een dubbele bezorgdheid : managementkwaliteiten verzoenen met kwaliteits- en produktbewaking. Daarvoor werd geopteerd voor deze formule waarbij de heer Mary via headhunting werd geselecteerd en mevrouw von Wackerbarth staat voor het product radio en televisie. De minister vermeldt dat mevrouw von Wackerbarth zelf er op aangedrongen heeft dat de afspraken tussen haar en de heer Mary voor de toekomst worden geformaliseerd. De Vlaamse regering heeft de functioneel bevoegde minister de opdracht gegeven na te gaan of er voor deze functiewijziging al dan niet een decreetwijziging moet worden doorgevoerd. De minister is dit momenteel aan het onderzoeken. Andere mogelijkheden zijn een statutenwijziging of een delegatie via de gedelegeerd bestuurder.

De heer Carl Decaluwe stelt vast dat het nog altijd niet duidelijk is of het decreet al dan niet moet worden aangepast. Als blijkt dat het decreet moet worden aangepast, betekent dit dat de Vlaamse regering een juridische fout heeft gemaakt. Het is niet de regering maar de gedelegeerd bestuurder die die gesprekken moest voeren.

De heer Carl Decaluwe dringt aan dat de aanwervingsvoorwaarden en de juridische nota van de minister als bijlage bij het verslag worden gevoegd.

De heer Dany Vandenbossche vindt de discussie over de opvolgingsprocedure voorbarig, aangezien de gedelegeerd bestuurder nog niet officieel is aangesteld. De algemene vergadering zal pas deze week plaats vinden. Voorts stelt de spreker vast dat de heer Van Rompuy zijn beweringen baseert op berichten in de media en op notulen van de Vlaamse regering, maar dat bewijst nog niet dat de Vlaamse regering een onwettige beslissing heeft genomen. De spreker is er nog niet van overtuigd dat de Vlaamse regering met haar beslissing het Minidecreet heeft overtreden. Het is wel belangrijk dat deze commissie vandaag de kans krijgt om dit te onderzoeken. De spreker vindt het belangrijk dat deze commissie hier duidelijkheid over heeft op het ogenblik dat de beheersovereenkomst met de VRT moet worden geëvalueerd.

De heer Dany Vandenbossche veronderstelt dat indien er technische decreetwijzigingen zouden nodig zijn, de regering geen beslissingen zal nemen die strijdig zijn met de bestaande decreten. De regering zal haar beslissing dan even moeten uitstellen.

Ook de heer Dany Vandenbossche betreurt dat sommigen insinueren dat de heer De Graeve de VRT zou hebben verlaten omdat de politieke inmenging toeneemt. Essentieel is dat de heer De Graeve de VRT op een nooit gezien niveau heeft gebracht, en dat de VRT ook in de toekomst goed geleid wordt.

De heer André Denys is het volledig eens met de heer Bruno Tobback. De kern van dit debat is de onafhankelijkheid van de VRT-leiding versus de politieke overheid. Deze onafhankelijkheid is niet evident, aangezien de VRT een openbare omroep is. In de vorige legislatuur heeft de decreetgever doelbewust bepaald dat de VRT-leiding onafhankelijk moet zijn. Deze onafhankelijkheid wordt in dit dossier gerespecteerd. Ook de heer André Denys vindt dat men het decreet in dit dossier eerder naar de geest dan naar de letter moet toepassen, aangezien de tijdsgeest sinds de vorige legislatuur is veranderd. Het compromis dat is gevonden

is geen politiek compromis, maar wel een compromis dat beantwoordt aan een nieuwe situatie. Bij de totstandkoming van het Minidecreet wilde men de toenmalige leiding van de BRTN vervangen en externe mensen aantrekken. Intussen is de VRT succesvol, en is er een sterke leiding. Bij het ontslag van de heer De Graeve stond men voor de keuze tussen een extern gedelegeerd bestuurder of een intern persoon die tot gedelegeerd bestuurder wordt benoemd. Men heeft nu een compromis voor de situatie waarbij de VLD een externe persoon wou aantrekken, en de SP-a mevrouw von Wackerbarth wilde benoemen. De spreker vermoedt dat dit compromis werkbaar zal zijn, en de onafhankelijkheid van de VRT ten aanzien van de politieke overheid kan garanderen.

De heer André Denys vindt dat deze decreetwijziging er moet komen wanneer dit nodig zou blijken. Decreten moeten worden aangepast wanneer de tijdsgeest is veranderd. Bij de totstandkoming van het Minidecreet kende de toenmalige BRTN grote problemen. Men wilde de leiding vervangen en externe mensen aantrekken. Intussen is de VRT succesvol, en is er een sterke leiding. Men wil nu mevrouw von Wackerbarth als adjunct-gedelegeerd bestuurder kunnen aanstellen.

Mevrouw Mieke Van Hecke repliceert dat het feit dat sommige sprekers beweren dat het decreet niet naar de letter maar naar de geest moet worden toegepast, bewijst dat het decreet niet naar de letter wordt toegepast. Volgens de spreker zal het decreet uiteindelijk wel naar de letter worden toegepast. De beslissing wordt nu conform het decreet gemaakt. Immers, enkel de heer Mary zal worden aangeduid. Vervolgens zal de heer Mary mevrouw von Wackerbarth voorstellen als adjunct-gedelegeerd bestuurder. Wat wel een probleem is, is dat de gedelegeerd bestuurder helemaal niet onafhankelijk is. Hij moet immers de suggesties van de Vlaamse regering om mevrouw von Wackerbarth met de kwaliteit van de programmatie te belasten tot de zijne maken. Nochtans heeft men in het mini-decreet bepaald dat de gedelegeerd bestuurder autonoom is om zelf het directiecomité samen te stellen.

De heer Eric Van Rompuy resumeert dat mevrouw Mieke Van Hecke de synthese heeft gemaakt : de heer Mary is aangeduid op voorwaarde dat hij aanvaardt dat een deel van zijn bevoegdheden (programmatie, ...) worden gedelegeerd aan mevrouw von Wackerbarth.

De regering is dus tussengekomen bij de VRT. De tijdsgeest is dus niet veranderd. Het is de regering

die haar poten niet van de openbare omroep kan afhouden. Er is hier een compromis gezocht tussen twee politieke strekkingen. Zowel de heer André Denys als de heer Guy Peeters, voorzitter van de raad van bestuur van de VRT, hebben dit toegegeven. De tijdsgeest is helemaal niet veranderd. Ook de heer De Graeve heeft in het verleden twee interne personen (de heren Cleeren en Van Roe) aangeduid tot directeur-generaal.

Hij blijft zitten met de cruciale vraag omtrent de twee versies van de notulen. Hij wenst de openbare omroep niet te destabiliseren maar wenst wel te benadrukken dat er geknoeid is met deze nieuwe aanstelling(en).

De heer Jos Stassen stelt een tegenstrijdigheid vast tussen het betoog van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Eric Van Rompuy : volgens mevrouw Mieke Van Hecke is de beslissing juridisch wel correct, en stelt er zich enkel een politiek probleem met betrekking tot de onafhankelijkheid van de gedelegeerd bestuurder ; volgens de heer Eric Van Rompuy zou de beslissing echter in overtreding zijn met het Minidecreet.

De heer Eric Van Rompuy ontkent dat er een tegenstrijdigheid bestaat tussen zijn betoog en de tussenkoms van mevrouw Mieke Van Hecke

Mevrouw Mieke Van Hecke repliceert dat de beslissing van 16 juli van de regering juridisch niet correct was, maar dat de regering uiteindelijk een juridisch correcte beslissing zal nemen door haar eigen beslissing door de gedelegeerd bestuurder te laten nemen aan wie in het decreet een grote onafhankelijkheid is toegekend. Conform het decreet zal de heer Mary een interne werkverdeling voorstellen aan de raad van bestuur. Deze interne werkverdeling zal evenwel beantwoorden aan een beslissing die de regering genomen heeft. De spreker stelt de onafhankelijkheid van de gedelegeerd bestuurder dan ook in vraag.

De minister ontkent dat er sprake is van politieke inmenging vanwege de Vlaamse regering bij de openbare omroep.

De verslaggever,

Marino KEULEN

De voorzitter,

Jos STASSEN
